

Plán komunitného centra Tobiáš

Solivarská 60

080 05 Prešov - Solivar

Spracovali:

Odborná manažérka KC: Mgr. Terézia Gazdačková

Komunitná pracovníčka KC: Mgr. Emília Mikulová

Pracovník KC: Slávka Petruščáková

Odborná konzultácia:

Regionálna koordinátorka: Bc. Gabriela Čirčová

Apríl 2024

Obsah

1 História lokality	4
1.1 Geografická poloha	4
1.2 Vznik, história komunitného centra Občianskeho združenia Tobiáš	4
1.3 Poslanie a ciele KC Tobiáš	5
1.4 SWOT	7
1.5 Stratégia, zásady a hodnoty komunitného centra Tobiáš	8
1.6 Realizované projekty a sociálne služby v regióne za posledných 7 rokov	9
1.7 Plán spolupráce s ostatnými aktérmi	10
1.8 Pracovníci KC Tobiáš (personálne zabezpečenie)	11
1.9 Financovanie KC Tobiáš	12
1.10 Rámcový plán obligatórných a fakultatívnych aktivít a služieb	12
1.10.1 Výpočet konkrétnych fakultatívnych aktivít KC	13
1.11 Prednosti areálu OZ Tobiáš:	13
2 Mapovanie potrieb	14
2.1 Plán mapovania	14
2.1.1 Ciele mapovania potrieb	14
2.1.2 Metódy a oblasti mapovania	14
2.1.3 Vzorka oslovených ľudí	15
2.1.4 Časový harmonogram a personálne obsadenie	15
3 Výsledky Mapovania potrieb	15
3.1 Demografia	15
3.1.1 Umiestnenie KC Tobiáš a jeho dostupnosť pre cieľové skupiny	15
3.1.2 Charakteristika cieľovej skupiny a demografické údaje	16
3.1.3 Vzdelanostná úroveň	16
3.2 Fyzická infraštruktúra	17
3.2.1 Typy obydlií	17
3.2.2 Zamestnanosť a prístup na trh práce	17
3.3 Inštitúcie	17
3.4 Neformálna sociálna štruktúra	18

Príloha č. 5

3.5 Informácie o životnom štýle	18
3.6 Potreby, problémy, sny.....	18
3.6.1 Spoločná téma / spoločné potreby	19
3.6.2 Parciálne témy / potreby skupín	20
3.6.3 Voľnočasové aktivity	21
3.6.4 Vzdelanie / Práca	21
3.6.5 Infraštruktúra.....	22
3.7 Ciele a úlohy KC/NDC/NSSDR	22
4 Akčný plán na rok 2024	30
7 Použitá literatúra	35

1 História lokality

1.1 Geografická poloha

Prešov je krajské mesto ležiace v Prešovskom kraji. Súčasný počet obyvateľov mesta Prešov je aktuálne 82 856 (zdroj. Štatistický úrad SR r. 2023). Je tretím najľudnatejším mestom na Slovensku. Má 4 katastrálne časti: Prešov, Šalgovík, Solivar a Nižná Šebastová. Občianske združenie Tobiáš (ďalej aj OZ) a aj Komunitné centrum Tobiáš sídli v Prešove v samotnom srdci mestskej časti Solivar, na ulici Solivarská.

Cez územie mesta vedú významné medzinárodné cestné a železničné trate smerom do Poľska a na Ukrajinu. Najbližšími veľkomestami sú (podľa vzdušných vzdialeností v km): Košice (38), Užhorod (96), Miškolc (115), Tarnow (128), Budapešť (250), Bratislava (345).

Historické jadro mesta je národnou kultúrnou pamiatkou. Mesto leží v Košickej kotline a obklopujú ho Slánske vrchy a Šarišská vrchovina. Prešovom pretekajú rieky Torysa a Sekčov.

Geograficky sa Prešov nachádza presne na 49-tej rovnobežke, konkrétne na súradniciach 49° severnej zemepisnej šírky a 21°15' východnej zemepisnej dĺžky. Nadmorská výška historického centra mesta je približne 255 m. n. m.

1.2 Vznik, história komunitného centra Občianskeho združenia Tobiáš

Občianske združenie Tobiáš (ďalej aj OZ) a aj Komunitné centrum Tobiáš má svoj názov po biblickej postave bohabojného mladíka Tobiáša, ktorý pomohol svojmu slepému otcovi prinavrátiť zrak. Pomoc a služba núdznym podľa vzoru Tobiáša sa stali našim poslaním.

OZ Tobiáš vzniklo v roku 2002 s cieľom pomáhať rodinám i jednotlivcom zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej aj SZP) a marginalizovaných rómskych komunít (ďalej aj MRK). Od roku 2003 OZ Tobiáš začalo pracovať v rómskej komunite Pod Hrádkom v Prešove – Solivare. Keď sme prišli do tejto komunity, privítali nás veselí a šantiví deti. Začali sme sa s nimi hrať a spievať. Bolo nám ľúto, že tieto deti sa musia hrať na dvore plnom špiny, odpadkov i blata a nenavštevovali žiadnu materskú školu (ďalej aj MŠ). Rozmýšľali sme, ako to zmeniť. V spolupráci s mestom Prešov sme realizovali projekt „Mobilná škôlka“, v rámci ktorého sme zriadili mobilnú „materskú škôlku“ v unimobunke priamo v komunite na dvore pred bytovkami. Záujem o škôlku bol obrovský, všetky deti chceli ísť dnu, dokonca aj rodičia chceli prísť porozprávať sa.

Keďže „škôlka“ mala veľký úspech, rozhodli sme sa pre systematické riešenie tohto problému a zriadili sme pre nich v roku 2005 materskú školu zaradenú do siete škôl a školských zariadení SR, ktorá je v prevádzke doteraz a dlhodobo ju navštevujú výlučne deti zo SZP alebo MRK, nakoľko iné materské školy v meste Prešov sú pre nich z rôznych príčin nedostupné. Naša súkromná MŠ sa zapojila do národných projektov: **Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy**

(2013-2015), Škola otvorená všetkým (2017-2019), Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov (2019- trvá).

Naďalej sme pracovali v lokalite Pod Hrádkom a v spolupráci s Úradom práce sme zamestnávali ľudí z komunity (do 90 ľudí) cez **Národný projekt Aktivačná činnosť**, v rámci ktorého sme čistili prostredie okolo ich bytoviek i mestskú časť Solivar.

Naši absolventi MŠ (spolu s ich rodinami) sa často vracali do „svojej škôlky“ a prejavovali túžbu stretať sa aj naďalej na mieste, kde sa cítili prijaté a milované, a ktoré im pomáhalo zvládať náročné okolnosti života. Pre obyvateľov komunity sa priestory nášho OZ stali **komunitným centrom**, kde ich deti chodili do materskej školy, staršie deti si tu po škole písali úlohy a zmysluplne trávili voľný čas, dospelí sa prichádzali poradiť a riešiť rôzne problémy.

Túto našu činnosť sa nám podarilo formalizovať v roku 2010, kedy OZ zriadilo **nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu** a v roku 2015 zriadilo **Komunitné centrum Tobiáš** (ďalej aj ako KC), aj za podpory **Národného projektu Komunitné centrá (2015)** a následného **Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni od marca 2018 do augusta 2019**. Nasledovalo zapojenie sa do **Národného projektu Budovanie odborných kapacít** od septembra 2019 do júla 2023. Od augusta 2024 sme súvisle prešli do nového Národného projektu **terénna sociálna práca a komunitné centra**, ktorý momentálne trvá.

Všetky naše skúsenosti v práci s ľuďmi zo SZP/MRK v oblasti školstva a sociálnej práce sme sa snažili zúročiť a zároveň obohatiť v rámci operačného programu Efektívna verejná správa v dopytovo-orientovanej výzve zameranej na tvorbu lepšej verejnej politiky, vo výskumnom projekte: **„Zefektívnenie verejných politík s dopadom na predprimárne vzdelávanie sociálne znevýhodnených skupín“ (2018-2019).**

Komunitné centrum Tobiáš má ambíciu rozvíjať sa, ako moderné a konkurencieschopné sociálne zariadenie, vytvárajúce priaznivé podmienky pre plnohodnotný a harmonický život a atraktívne prostredie pre prijímateľov sociálnych služieb. Chce byť miestom, kde sa každý prijímateľ sociálnych služieb bude cítiť prijatý a rešpektovaný.

Našou víziou je dosiahnutie čo najväčšej spokojnosti prijímateľov sociálnej služby, vytvorenie bezpečného a pokojného prostredia, podpora čo najväčšej miery samostatnosti, nezávislosti, rozhodovania, zodpovednosti za svoje konanie, ich nenásilnej inklúzie a spolupráce s verejnosťou, aby obmedzenie nebolo pre nich iba prekážkou – ale aby sa stalo príležitosťou.

1.3 Poslanie a ciele KC Tobiáš

- poskytovať prijímateľom sociálnych služieb (ďalej aj klienti) podporu a pomoc, ktorá by im umožňovala zachovať si v čo najväčšej miere pozitívne stránky doterajšieho spôsobu života,
- usilovať sa o to, aby sa užívatelia služieb pre svoje telesné, zmyslové, zdravotné, či sociálne

Príloha č. 5

znevýhodnenie nedostali do sociálnej izolácie, a pokiaľ by sa tak stalo, pomáhať im aj ich rodinám z tejto situácie nájsť východisko,

- usilovať sa o zachovanie, poprípade zvýšenie sebestačnosti prijímateľov sociálnej služby,
- vytvárať príjemné a bezpečné prostredie prijímateľom sociálnych služieb,
- poskytovať kvalitné sociálne služby, „šité na mieru“ prijímateľom sociálnych služieb,
- vytvárať priestor pre prijímateľov sociálnych služieb, ich rodinu a iné fyzické osoby na to, aby sa prostredníctvom svojich návrhov a spätnej väzby mohli vyjadrovať k strategickej vízii, cieľom, stratégii a plánu poskytovania sociálnej služby v KC,
- prijímateľov sociálnych služieb primerane aktivizovať k účasti na zmysluplných voľnočasových aktivitách, spoločenskej angažovanosti
- podporovať aktívny, dôstojný a čo najviac samostatný život prijímateľov sociálnych služieb,
- umožňovať prijímateľom slobodne uplatňovať náboženské presvedčenie a aktivity s ním spojené,
- poskytovať prijímateľom sociálnych služieb kvalitné sociálne služby na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd tak, aby pre prijímateľov sociálnych služieb boli rozvíjané a podporované také opatrenia, programy a postupy, ktoré by viedli k zlepšeniu ich situácie, podporovali ich aktívny život a vytvárali predpoklady pre udržanie fyzických a psychických schopností podľa ich prania, možností a schopností,
- presadzovať partnerský a individuálny prístup, ktorý vedie prijímateľa sociálnej služby k spoluzodpovednosti, spolurozhodovaniu a objavovaniu hodnoty jeho terajšieho a potencionálneho prínosu pre spoločnosť
- ponúknuť humanitárnu výpomoc v čase núdze všetkým prijímateľom sociálnych služieb
- vytvoriť možnosť uspieť na pracovnom trhu
- cielené znižovanie segregácie hlavne u školopovinných detí v lokalite Solivar
- sprevádzanie MRK pri procesovaní a riešení cestnej komunikácie a kanalizácie na ul. Gapľová, Čipkárska cez členstvo v Rade KC

Cieľom KC Tobiáš je spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb, možnosť ich sebarealizácie, čo najvyššia možná miera ich samostatnosti, všestranný rozvoj ich osobnosti, podpora ich bežného spôsobu života a ich začlenenie do života spoločnosti. Zapojenie osôb zo znevýhodneného prostredia do riešenia komunitných potrieb, viď nižšie Akčný plán a vyhodnotenie mapovaných potrieb.

1.4 SWOT

<u>Silné stránky:</u> - Kvalifikovaná pracovná sila, - Obsadenosť všetkých pracovných pozícií - Znalosť ukrajinského, ruského jazyka - Systém ďalšieho vzdelávania zamestnancov - Záujem o komunitu - Dobrá spolupráca so spádovou ZŠ - Spolupráca so Synapsiou (platforma siete pomáhajúcich organizácií v meste Prešov). - Priestranný areál KC - Voľnočasové aktivity (futbal, šach, hudobná, tanečná a pod.) - Spoločný areál s MŠ pre rómske deti - Dobrá prezentácia na verejnosti - Možnosť individuálneho mimoškolského doučovania žiakov z komunity - Fungujúci systém dobrovoľníctva - Funkčná Rada KC	<u>Slabé stránky:</u> - Nedostatočné vnútorné priestory najmä v zimnom období - Nepravidelná skupinová a absentujúca individuálna supervízia pre zamestnancov KC - Syndróm vyhorenia pracovníkov KC
<u>Príležitosti:</u> - Možnosť zapojenia sa do výziev projektov: národných, komunitných, grantových - Spolupráca s ostatnými pomáhajúcimi profesiami v meste Prešov - Spolupráca s Prešovským dobrovoľníckym centrom - Spolupráca so zriaďovateľom - Spolupráca s lokálnymi strednými školami - Spolupráca s MsZ z MsÚ	<u>Hrozby:</u> - Nedostatočný prídelen finančných prostriedkov od Poskytovateľa - Neudržanie kontinuity Národných projektov a následný odchod pracovníkov KC - Vznik nového komunitného centra - Konkurencia.

- Spolupráca o organizáciu Človek v ohrození	
--	--

1.5 Stratégia, zásady a hodnoty komunitného centra Tobiáš

- poskytovať každému prijímateľovi sociálnej služby primeranú podporu a pomoc podľa jeho skutočných potrieb s využitím vlastného potenciálu
- rešpektovať slobodnú vôľu, súkromie a právo prijímateľa sociálnej služby vyjadrovať svoje prania, potreby, prípadne sťažnosti, možnosť podieľania sa na tvorbe pravidiel správania sa v KC
- prijímať prijímateľov sociálnej služby v ich jedinečnosti
- podporovať individuálne plánovanie sociálnej služby
- podporovať aktivity na udržiavanie a rozvoj sociálnych, pracovných zručností a tvorivosti na základe individuálneho prístupu ku prijímateľom sociálnej služby
- možnosť PSS viesť online komunikáciu s KC vo veci návrhov a hodnotení činností KC, dohodnutia stretnutia a podobne.
- Robiť prieskum spokojnosti každou funkčnou formou aj online formou u PSS
- zmierniť riziko sociálneho vylúčenia a segregácie prijímateľov sociálnej služby od ostatnej populácie podporou ich účasti na spoločenskom živote a integrácii do bežného života využívaním vonkajších služieb, vytváraním prirodzených sociálnych väzieb, udržiavaním a prehĺbovaním rodinných, priateľských i partnerských vzťahov
 - využívať spoluprácu s verejnosťou, miestnou komunitou, dobrovoľníkmi
 - zabezpečovať úpravu a skrášľovanie prostredia, v ktorom sa prijímatelia soc. služby pohybujú.
 - Vytváranie pravidiel správania sa v KC spoločne s PSS, vždy v septembri a januári sú aktualizované.

Zásady a hodnoty, ktorými sa riadime pri dosahovaní cieľa:

- prístupovať ku prijímateľom sociálnej služby s láskou, úctou, trpezlivosťou, empatiou a pochopením
- vytvárať atmosféru dôvery, pokoja, radosti, prijatia a spokojnosti
- vzájomne spolupracovať v tíme, k zvereným úlohám prístupovať zodpovedne

Príloha č. 5

- zisťovanie spätnej väzby od PSS a zamestnancov KC cez rozhovor, možnosť spísania podnetu v Knihe spokojností, sťažností, podnetov a potrieb, cez sociálne siete a pod. PSS a pracovníci KC majú dennú príležitosť zapojiť sa do hodnotenia soc. Služby.
- garant sociálnej služby spolu s tímom pracovníkov KC vyhodnocuje činnosť Poskytovateľa, KC a činnosť PSS
- zamestnanci sa priebežne vzdelávajú v odbore pomáhajúcich profesií, podstupujú supervízie pre zlepšenie postupov práce s PSS

1.6 Realizované projekty a sociálne služby v regióne za posledných 7 rokov

Národný projekt Rodina a práca

(júl 2015 - október 2015)

Stručný popis projektu:

- v rámci tohto projektu bola zamestnaná jedna osoba, matka s dieťaťom do 6 rokov na skrátenej pracovný úväzok 7 h/deň,
- cieľom projektu bola podpora vytvárania prorodinného pracovného prostredia prostredníctvom využívania flexibilných foriem práce a vytváranie porodineného pracovného prostredia zamestnávateľom.

Národný projekt Komunitné centrá

(január 2015 - október 2015)

Stručný popis projektu:

- v rámci tohto projektu boli zamestnané 4 osoby. Jedným z cieľov projektu bolo aj zaregistrovanie sociálnej služby Komunitné centrum na VÚC v Prešove, čo sa aj uskutočnilo v októbri 2015,
- cieľom projektu bolo reagovať na potreby osôb sociálne vylúčených, ohrozených sociálnym vylúčením
a osôb ľudí, ktorí z rôznych príčin nemajú možnosť plnohodnotnej účasti na spoločenskom, ekonomickom a kultúrnom živote spoločnosti.

Národný projekt Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni

(marec 2018 - august 2019)

- v tomto projekte našli zamestnanie 4 osoby,
- cieľom bola podpora rozvoja poskytovateľov vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ktorí budú poskytovať dostupné, štandardizované odborné činnosti, obslužné činnosti, ďalšie činnosti a aktivity realizované v oblasti podpory sociálnej inklúzie osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, ohrozených sociálnym vylúčením alebo s obmedzenou schopnosťou sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy, tiež pomoc pri začlenení sa na trhu práce.

Výskumný projekt Zefektívnenie verejných politík s dopadom na predprimárne vzdelávanie sociálne znevýhodnených skupín

(apríl 2018 - november 2019)

- v tomto projekte sme zamestnali špičkový odborný tím, ktorý riadil terénny výskum zameraný na zisťovanie bariér v prístupe detí z marginalizovaných rómskych komunít k predprimárnemu vzdelávaniu. Výskumné zistenia boli odbornej aj širokej verejnosti predstavené v Prešove v rámci verejnej oponentúry,
- cieľom výskumného projektu bolo zmapovanie a analýza cieľov, obsahu a aktivít realizovaných verejných politík vzhľadom k prístupnosti predprimárneho vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a návrh optimalizovaných riešení v legislatívnej a praktickej rovine výkonu verejnej správy a samosprávy.

Národný projekt Budovanie odborných kapacít

(september 2019 – jún 2023)

-cieľom NP bolo ďalšie budovanie a rozvoj odborných kapacít poskytovateľov vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie:

- komunitných centier,
- nízkoprahových denných centier,
- nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu (ďalej len „KC/NDC/NSSDR“),

na komunitnej úrovni za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti – t. j. poskytovať kvalitnú odbornú podporu jednotlivcom a rodinám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením vedúcu k svojpomocnému riešeniu svojich sociálnych problémov, rovnako poskytovať podporu vedúcu k rozvoju celých komunít cieleným využívaním komunitných zdrojov.

Národný projekt Terénna sociálna práca a komunitné centrá (NP TSP a KC) od augusta 2023, ktorý trvá.

1.7 Plán spolupráce s ostatnými aktérmi

Na dosahovaní našich cieľov spolupracujeme najmä s:

- **mesto Prešov** - komisia pre Rómsku osvetu, komisia pre otázku eliminácie žobrania v Prešove, sociálny odbor, dotácia pre náš projekt „Čistejší a zdravší Prešov – Solivar“, „Tobiho eko-záhrada“, iniciovanie a participácia na vzniku zvýhodneného cestovného lístka (1€/mesiac) pre deti zo SZP a ich doprovod,
- **rodičia/rodiny našich klientov** - riešime s nimi otázky školskej dochádzky žiakov, zdravotnej starostlivosti o deti, poskytujeme sociálne poradenstvo pre rodičov, pomoc pri kontakte s úradmi a inštitúciami,
- **starí rodičia** - aktivity zamerané na viacgeneračnú spoluprácu, odovzdávanie pracovných zručností,
- **materské, základné a stredné školy** - najmä monitorovanie pravidelnej školskej dochádzky ohrozených skupín žiakov a následná intervencia v rodinách, spolupráca pri organizovaní športových

Príloha č. 5

- a kultúrnych podujatí, pri rozvoji dobrovoľníckej činnosti stredoškolských študentov, pri kariérnom poradenstve žiakov 2. stupňa ZŠ,
- **Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie** - včasné odporúčanie klienta do poradne v prípade potreby odborného zásahu, napr. odporúčanie k logopédovi, posúdenie úrovne správania a ďalšie,
 - **zdravotnícke zariadenia** - konzultácie v prípade zhoršeného zdravotného stavu klienta, posudková činnosť lekára o vhodnosti zaradenia dieťaťa do kolektívu,
 - **policajný zbor Prešov** - organizácia preventívnych aktivít,
 - **skautské zbory** - spolupráca pri náboře do skautských zborov, organizácia spoločných podujatí, ktoré nám v lokalite pomáhajú znižovať segregáciu medzi deťmi,
 - **Synapsia** - neformálna platforma organizácii pracujúcich v sociálnej oblasti v meste Prešov - hľadáme riešenia situácií konkrétnych klientov niektorej z členských organizácií. Snahou je prepojiť rôzne ponuky služieb pre rodiny na území mesta Prešov tak, aby bolo možné efektívnejšie reagovať na potreby detí a ich rodičov, ŤZP, seniorov, neúplných rodín a pod.
 - **úrad práce sociálnych vecí a rodiny** - poskytnutím príležitosti pre aktívnu činnosť pre osoby v hmotnej núdzi §12 ods. 3 písm b) bod 4 resp. bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v HN,
 - **Farský úrad Solivar** - poskytovanie priestorov na preventívne aktivity pre rodičov, pomoc pri zapojení klienta do aktivít cirkvi,
 - **Dorka n.o.** - spolupráca pri poskytovaní dočasného bývania pre rodiny v núdzi, deti z týchto rodín trávia zmysluplne voľný čas v našom komunitnom centre), navštevujú MŠ
 - **Zdravé regióny, nezisková organizácia**, ktorá cez zdravotných asistentov zabezpečuje zdravotnú osvetu pre našich klientov (pre deti aj rodičov) formou besedy, poskytnú aj konkrétnu pomoc a poradenstvo - napr. ohľadom pedikulózy u detí,
 - **terénni sociálni pracovníci** - sú nápomocní pri riešení povinnej školskej dochádzky žiakov a klientov komunitného centra, pri riešení dochádzky klientov na aktívnu činnosť, pri sprevádzaní klienta v kontakte s úradom, lekárom, základnou školou,
 - **komunitné centrá z iných lokalít** (napr. z mesta Prešov, Veľký Šariš a ďalšie pôsobiace v kraji) - sieťovanie cez vzájomné poskytovanie komodít z humanitárneho skladu, súťažné športové a kultúrne podujatia medzi klientami centier, odovzdávanie skúseností,
 - **Prešovské dobrovoľnícke centrum** - získavanie dobrovoľníkov pre prácu s klientom podľa potreby a sezóny,
 - **Gréckokatolícka charita** - spolupráca pri celoslovenskej Zbierke školských pomôcok, Potravinová výpomoc a pod.,
 - **Prešovská univerzita** - študenti dobrovoľníci sa zapájajú do voľnočasových aktivít s detským klientom, lektor z katedry ekológie nás odborne sprevádza ekologickými aktivitami v areáli KC,
 - **Ekopark, mestské školské ekologické stredisko pre vzdelávanie (mini farma)**, ktoré sezónne navštevujeme.

1.8 Pracovníci KC Tobiáš (personálne zabezpečenie)

Príloha č. 5

Aktuálny počet pracovníkov komunitného centra závisí od možností a zdrojov neziskovej organizácie ako poskytovateľa sociálnej služby, ktorým sa služby poskytujú, od udržateľného rozpočtu komunitného centra a počtu služieb, ktoré komunitné centrum poskytuje.

V KC Tobiáš za posledné obdobie projektu NP BOKKÚ pracovali 3 až 4 pracovníci, ktorí spĺňali kvalifikačné predpoklady v zmysle Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, príp. záväzných predpisov pri realizácii schválených projektov (napr. NP KC, NP KIKKÚ, NP BOKKÚ a iné).

V novom projekte NP TSP a KC, na ktorý sme nastúpili od augusta 2023 v KC Tobiáš máme momentálne obsadené tieto pozície:

- 1 odborný manažér KC
- 1 komunitný pracovník KC
- 1 pracovník KC
- Dobrovoľníci

1.9 Financovanie KC Tobiáš

KC Tobiáš bolo financované v rámci Národného projektu Komunitné centrá (2015) a následného Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni (2018-2019). Aktuálne čerpáme finančnú podporu z Národného projektu terénna sociálna práca a komunitné (od august 2023).

Vyvíjame maximálne úsilie pre udržateľnosť KC, čoho dôkazom bolo pokračovanie v činnosti KC na náklady Poskytovateľa z iných zdrojov aj napriek ukončeniu financovania NP KIKU. Následnom napojení sa do projektu NP BOKKU a po jeho ukončení nastupom do nového projektu NP TSP a KC ktorý aktuálne trvá.

1.10 Rámcový plán obligatórnych a fakultatívnych aktivít a služieb

V KC Tobiáš sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením, alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy vzhľadom na jej zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

Sociálnu službu v KC poskytujeme ambulantnou a terénnou formou.

V KC Tobiáš sa poskytuje/vykonáva/zabezpečuje napĺňanie potrieb MRK dennou činnosťou:

- základné sociálne poradenstvo
- poradenské služby – sociálne poradenstvo – základné, pracovné a kariérne poradenstvo, finančné „proti dlhové“ poradenstvo, poradenstvo v oblasti bývania, zdravia

Príloha č. 5

- sociálne služby - základné sociálne poradenstvo, špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri komunikácii s inštitúciami, úradmi a ďalšie
- pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- pomoc pri príprave na školské vyučovanie,
- preventívna aktivita,
- záujmová činnosť pre deti, mládež a rodiny
- komunitná práca , (**viď Akčný plán nižšie**)
- sociálna rehabilitácia
- humanitárna výpomoc

1.10.1 Výpočet konkrétnych fakultatívnych aktivít KC

Výpočet konkrétnych fakultatívnych aktivít KC, ktoré odpovedajú na potreby cieľovej skupiny MRK:

- pravidelné skupinové aktivity - športovo-pohybové (futbal, bejzbal, slackline, bedminton, lukostreľba), tanečné, tvorivé dielne, živá knižnica, skrášľovanie svojho okolia, diskusie, hudobná výchova – hra na hudobný nástroj, spievanie, neformálna jazyková škola, šach a ďalšie,
- nepravidelné skupinové aktivity - predprimárna príprava, didakticko-vedomostné hry, kvízy, pozorovanie a analýza, preventívne aktivity (napr. s Červeným krížom, policajným zborom), prázdninové aktivity zamerané na integráciu a socializáciu detí zo SZP a MRK , práce v komunitnej záhrade, výlety do okolia, do iných MRK s cieľom nadväzovania vzťahov
- nepravidelné skupinové aktivity - Deň Rómov, Deň vody a hudby, Deň detí, výlety do prírody, bowling, kino, burza šatstva a obuvi, karnevaly, plesy, mikulášske posedenie, vianočné vystúpenie, silvestrovské posedenie, rómsky festival, futbalový turnaj s inými MRK a ďalšie,
- manažovanie aktívnej činnosti, podľa §12 ods. 3 písm b) bod 4 resp. bod 5 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v HN, ktorú koordinujeme dlhodobo pre tri osoby z MRK a to v komunitnom centre, školskej jedálni a súkromnej materskej škole
- sociálna rehabilitácia u zmluvných osôb
- prevádzka humanitárneho skladu s oblečením a potravinami
- komunitná práca

1.11 Prednosti areálu OZ Tobiáš:

- v objekte, kde sa Komunitné centrum nachádza sídli aj Súkromná materská škola Tobiáš pre deti zo SZP a MRK. Preto deti aj ich rodičia môžu aktívne participovať na kultúrnych, osvetových a športových aktivitách ponúkaných komunitným centrom. Spolupráca s MŠ je veľmi aktívna. Klienti komunitného centra tak môžu využívať priestory na tancovanie, besedy, interaktívnu tabuľu, neformálne vzdelávanie a ďalšie,

Príloha č. 5

- objekt KC má zriadenú pracovnú dielňu s náradím a šijacím strojom, kde klienti naberajú pracovné zručnosti pri tvorivých dielňach, a tak osobnostne rastú prostredníctvom pracovnej a sociálnej rehabilitácie pod vedením inštruktora,
- v priestranom areáli KC sa nachádzajú prvky detského ihriska, menšie futbalové ihrisko, komunitná záhrada s ovocným sedom a s úžitkovou záhradou s vyvýšenými záhonmi, o ktorú sa spoločne stará skupina klientov s cieľom skrášliť svoje okolie, aktívne si vyplniť svoj voľný čas ako aj svojpomocne si dopestovať či vysadiť niečo vlastné. Bola vystavaná na žiadosť klientov s dotáciou z mestského úradu
- pre väčšie športové podujatia, ktoré komunitné centrum organizuje využívame multifunkčné ihrisko blízkej základnej školy, ihrisko futbalového klubu Slovan Solivar.

Sociálna služba v KC Tobiáš a v humanitárnom sklade sa poskytuje počas pracovných dní od 9:00 do 15:00 hod. ambulantnou alebo terénnou formou.

Spôsob overovania, či poskytované služby napĺňajú očakávania samotných prijímateľov prebieha ústne, kde prijímatelia sociálnych služieb vyjadrujú svoju spokojnosť/nespokojnosť s poskytovanými službami. Rovnako majú príležitosť nechať anonymný podnet vo vyhradenej schránke.

2 Mapovanie potrieb

Aktualizácia mapovania potrieb prebehla v období august 2023 až marec 2024.

2.1 Plán mapovania

Hlavným cieľom pre nás bolo zmapovať a zanalyzovať aktuálne potreby komunity. Čiastkovým cieľom bolo osloviť obyvateľov, ktorí prestali navštevovať KC z dôvodu zmeny sociálneho statusu, prípadne ešte neboli prijímateľmi sociálnej služby nášho KC pretože sa prisťahovali.

2.1.1 Ciele mapovania potrieb

Mapovanie potrieb sme poňali ako základ pre stanovenie cieľov pre plán a ďalšiu činnosť KC. Zamerali sme sa na konkrétne oblasti, ktoré sme si rozdelili na hlavné a čiastkové ciele. Hlavným cieľom pre nás bolo zmapovať a zanalyzovať potreby komunity. Čiastkovými cieľmi bolo osloviť aj obyvateľov, ktorí ešte neboli prijímateľmi sociálnej služby nášho KC, zistenie aktuálnych problémov a potrieb. Máme na zreteli, že táto časť je dynamická a bude ju potrebné periodicky aktualizovať.

2.1.2 Metódy a oblasti mapovania

Príloha č. 5

Pri mapovaní sme využili 3 metódy mapovania. A to metódu *neformálnych a pološtruktúrovaných rozhovorov*, ktorá prebiehala s členmi komunity priamo v komunite a taktiež v priestoroch KC - Tobiáš počas preberania detí z materskej škôlky alebo počas návštevy humanitárneho skladu a taktiež počas záujmových činností. Otázky pološtruktúrovaných rozhovorov sme si rozdelili na základe jednotlivým sociálnych oblastí. Počas mapovania sme využili aj *dotazníkovú formu* mapovania a metódu *fokusových skupín*.

Oblasti mapovania

Na základe našich skúsenosti a realizovaných prieskumov mapovania potrieb komunity v rámci doterajších činností KC Tobiáš sme opätovne zmapovali tieto oblasti:

- **Sociálna situácia**
- **Zamestnanosť**
- **Vzdelávanie**
- **Zdravie a hygiena**
- **Bývanie a služby**
- **Participácia**
- **Voľnočasové aktivity**
- **Infraštruktúra**

2.1.3 Vzorka oslovených ľudí

Rómska komunita v lokalite Prešov – Solivar, ktorá žije v roztrúsených a čiastočne separovaných samostatných a zoskupených domoch. V tejto lokalite je približne 150 obyvateľov MRK. Atlas Rómskych komunít presný počet neuvádza.

Cieľová skupina:

- deti a mládež – (počas záujmových činností, v teréne)
- dospelí v produktívnom veku – (v teréne, pri preberaní detí z MŠ a návšteve HS)
- seniori – (v teréne, priamo v MRK)

2.1.4 Časový harmonogram a personálne obsadenie

Mapovanie prebehlo v mesiacoch August 2023 až marec 2024. Vykonávali ho zamestnanci KC – Tobiáš v spolupráci s členmi KR. Prioritne však komunitný pracovník, ktorý je zodpovedný za vyhodnotenie a následné spracovanie výsledkov mapovania.

3 Výsledky Mapovania potrieb

3.1 Demografia

3.1.1 Umiestnenie KC Tobiáš a jeho dostupnosť pre cieľové skupiny

KC Tobiáš je vzdialené od miestnej roztrúsenej a čiastočne segregovanej komunity v Solivare približne 1 km (pešou chôdzou cca 12 min). V jeho blízkosti sa nachádzajú dve základné školy, futbalové ihrisko, pošta, kostol a farský úrad, národná kultúrna pamiatka Solivar s Technickým múzeom, reštauračné stredisko s bowlingom a zdravotnícke zariadenia.

Segregovaná lokalita s MRK na ulici Stará tehelná v Prešove je vzdialená približne 5 km (mestskou hromadnou dopravou cca 15 min).

Našimi klientmi sú aj rómski žiaci a ich rodičia z okolitých obcí, nakoľko spádové školy sú blízko nášho KC - do 500 m. Deti tu trávajú čas od skončenia vyučovania po dobu odchodu autobusu do ich obce.

3.1.2 Charakteristika cieľovej skupiny a demografické údaje

Klienti, prijímatelia, ktorí prijímajú sociálne služby KC Tobiáš - ide o školopovinné deti, mládež, mladí dospelí / aj s neukončeným vzdelaním, rodiny, matky s deťmi a znevýhodnené skupiny nezamestnaných, obyvatelia s nízkymi príjmami, alebo poberajúci sociálne a štátne dávky, ZŤP a seniori- žijúci prevažne v:

- roztrúsenej a čiastočne segregovanej (dom, zoskupenie domov) komunite v Prešov - Solivar - cca. 150 obyvateľov,
- roztrúsenej a čiastočne segregovanej (bytový dom) v lokalite Tarasa Ševčenka, Prešov - cca. 100 obyvateľov,
- segregovanej MRK z lokality Stará Tehelná, Prešov - cca 1 044 obyvateľov,
- príľahlých obciach napr. Dulová Ves, Abranovce, Lesíček a iné.

Komunitné centrum slúži každému, kto prejaví záujem o jeho pomoc, a je prínosom pre komunitu Prešova a príľahlých obcí aj preto, že sa zameriava na sprevádzanie ľudí zo SZP/MRK. Títo sú prevažne koncentrovaní v spomínaných segregovaných lokalitách, ktoré sa vyznačujú nasledujúcimi charakteristikami:

- vysoká koncentrácia dlhodobo nezamestnaných osôb,
- podpriemerná úroveň bývania,
- osoby s nízkymi príjmami, t.j. osoby s príjmami pod hranicou životného minima alebo veľmi blízko k nej,
- osoby dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci,

Príloha č. 5

- osoby s nízkym vzdelaním (s neukončeným alebo iba so základným a neukončeným stredným vzdelaním), ktoré majú vzhľadom k týmto skutočnostiam sťažený prístup k inštitucionálnej pomoci a k ďalším službám (vzdelávaniu, zdravotnej starostlivosti, sociálnej ochrane a pod.) a k uplatneniu sa na trhu práce,
- vysoké percentuálne zastúpenie detí a mládeže z celkového počtu obyvateľov lokality,
- zvýšený výskyt sociálno-patologických javov,
- vyšší počet osôb vo/po výkone trestu odňatia slobody,
- nízky priemerný vek života vo vzťahu k celkovej populácii.

3.1.3 Vzdelanostná úroveň

Vzdelanostnú úroveň v komunite priamo ovplyvňuje rodina, v ktorej vyrastá mladá generácia. Ak rodina vzdelanie nepovažuje za prioritu, netrvá ani na plnení si školských povinností, to má za následok predčasné ukončovanie školskej dochádzky (opakovanie ročníka). Väčšina klientov našej lokality má ukončené iba základné vzdelanie a to aj napriek tomu, že boli prijatí na SOU či SŠ. Z praxe vyplýva, že školu nevnímajú ako prostriedok k zlepšeniu života. Úlohou KC je výraznou mierou sa podieľať na príprave na vyučovanie a tým aj zlepšeniu vzdelania mladých ľudí v tejto lokalite aj cez kariérne vedenie.

3.2 Fyzická infraštruktúra

V meste Prešov je z celkového počtu 82 858 obyvateľov zastúpenie Rómov 4,2% podľa zápisu v atlase Róm. Komunit z roku 2019. Rómovia patria k menšine, ktorá je najviac ohrozená sociálnym vylúčením. Lokalitu Prešov- Solivar môžeme zadefinovať ako roztrúsenú a čiastočne segregovanú komunitu - jedná o mestskú časť v intraviláne mesta Prešov. Žijú v nej Rómovia, ale aj nerómsky obyvatelia v sociálnej núdzi, žijúci v rodinných domoch nižšieho štandardu. Sociálne vylúčenie sa dotýka všetkých oblastí života týchto ľudí.

3.2.1 Typy obydľí

V rodinných domoch nižšieho štandardu žijú viacpočetné rodiny, čo prináša pri tomto type obydľí neraz množstvo komplikácií (napr. nedostatočné súkromie) z čoho vyplýva, záujem niektorých obyvateľov tejto lokality presťahovať sa a zlepšiť si, tak svoj životný štandard.

3.2.2 Zamestnanosť a prístup na trh práce

Prešovský kraj je jedným z ekonomicky najslabších regiónov Slovenska (štatický úrad SR), z čoho vyplýva, že kraj má nízku mieru ekonomickej aktivity a vysokú mieru nezamestnanosti/ dlhodobej nezamestnanosti. Napriek tomu v lokalite Prešov- Solivar evidujeme 25% zamestnanosť ľudí

Príloha č. 5

z komunity, ktorí pracujú v rôznom type pracovného úväzku: DOVP, DOPC, TPP, ČPP, AČ. KC Tobiáš sa výraznou mierou podieľa na zvyšovaní zamestnanosti v komunite formou aktívneho vyhľadávania pracovných ponúk na TP, formou prípravy na pracovný pohovor cez agentúru pre zamestnávanie Rómov s ktorou úzko spolupracujeme a taktiež cez sociálnu rehabilitáciu pri ktorej klienti aktívne nadobúdajú zručnosti a schopnosti potrebné pre získanie/ udržanie zamestnania. V okolí lokality Prešov – Solivar sa nachádzajú viaceré priemyselné parky ako Lear a Frost a.s, kde sú prevažne zamestnávaní muži, ženy prevažne pracujú ako upratovačky pre nákupné centrá, okolité firmy.

3.3 Inštitúcie

V lokalite Prešov- Solivar sa nachádza pitná voda, osvetlenie, chodník, asfaltová cesta a kanalizácia (okrem ul. Čipkárska), telekomunikačné siete, zastávka MHD (15 min. centrum mesta), zdravotnícke zariadenie, lekáreň, reštaurácia, plaváreň, ihrisko, kino, detské divadlo, PKO, knižnica, farský úrad a kostol, dve základné školy, dve stredné školy, potraviny, nákupné centru Eperia, Lidl, Kaufland, Tesco. V lokalite sú dostupné všetky inžierske siete. Mnohí obyvatelia komunity vlastnia aj motorové vozidlo. V lokalite je tiež dostupný denný stacionár pre seniorov, kaviareň a spoločenstvo Marana Tha (cirkevná organizácia).

3.4 Neformálna sociálna štruktúra

V komunite sa nachádza niekoľko prirodzených autorít, ktoré dokážu identifikovať problémy v lokalite a tiež k nim zaujať stanovisko. Pre tento účel bola zriadená v komunite, komunitná rada (ďalej KR), ktorá reflektuje problémy členov komunity. Komunitná rada zasadá spravidla raz v mesiaci (podľa potreby aj 2 x), kde sa prezentujú potreby komunity na ktorých riešení sa chce komunita a jej jednotliví členovia participovať. Ako miesto stretnutia KR slúžia priestory KC.

Susedské vzťahy jednotlivých ulíc sú čiastočne narušené dlhodobými spormi, ktoré pretrvávajú dodnes a ktoré sa snaží KC urovnať v rámci spoločensky prijateľnej normy.

3.5 Informácie o životnom štýle

Komunitné centrum priebežne zisťuje spokojnosť prijímateľov sociálnych služieb rôznymi formami na základe podnetov prijímateľov sociálnych služieb zvyšuje ich kvalitu. Komunitné centrum má stanovený spôsob podávania sťažností, s ktorým sú prijímatelia oboznámení a ktorý v prípade potreby zaručuje ich anonymitu (napr. formou boxu na pripomienky/na sťažnosti).

Ľudia z komunity môžu slobodne vyjadriť svoj názor, podnet, problém alebo nápad priamo na KR vo vyhradenom bode iné(priebežne zaznamenávané v zápisnici zo zasadnutia KR), alebo formou individuálnych poradenských služieb.

3.6 Potreby, problémy, sny

Výsledky mapovania potrieb ukázali mnohé potreby a problémy s ktorými sa ľudia v jednotlivých lokalitách boria už dlhodobo alebo ide o potreby, ktoré si oslovení členovia komunity a členovia Rady KC zadefinovali na spoločnom stretnutí.

Bývanie - v častiach nami mapovanej rómskej komunity, rodiny bývajú zdieľane no aj v samostatných domoch, z čoho plynú pre nich mnohé pozitíva ako sú silné rodinné väzby, úspora pri zriadení si vlastného samostatného bývania, odovzdávanie si životných, odborných ako aj pracovných vedomostí, návykov, zručností a pod. Za jeden z dôležitých zdrojov pri zabezpečovaní a udržiavaní živobytia považujú sociálne siete a väzby. Vzájomná pomoc najmä v rámci rodiny je pre tieto domácnosti nevyhnutnosťou, či už ide o výmenu tovarov, drobných služieb, opráv v domácnosti, pomoc so starostlivosťou o deti, ale aj požičiavanie si peňazí. Tieto lokality nie sú plynofikované, preto kúria tuhým palivom, najmä drevom. Technické a hygienické podmienky sú takmer vo všetkých rodinách vyhovujúce, avšak v lokalite Gapľová / Čipkárska, nie je doposiaľ vybudovaná kanalizácia. Rodiny v tejto časti majú zriadené suché WC (tzv. „latríny“), ktoré sú inštalované priamo na septiku. Prívod pitnej, ako aj úžitkovej vody je zabezpečený prostredníctvom mestského vodovodu. Jedná rodina v časti Pod Hrádkom / Na Brehu – potrebuje dobudovať kúpeľňu. Vybavenie domácnosti je však relatívne štandardné a plnohodnotné.

Vzdelanie / pracovné kompetencie a zručnosti - deti navštevujú školy v miestnej časti Solivar Súkromnú MŠ Tobiaš a zo základných škôl je to najčastejšie ZŠ Lesnícka a ZŠ Sv. Gorazda. Na stredných školách študujú už zriedkavejšie a to len poniektorí. Prevažne deti, o vzdelanie ktorých sa zaujímajú vo väčšej miere rodičia, alebo majú silnú motiváciu. Aj napriek všeobecne rozšírenej segregácii, si Rómovia z týchto nami mapovaných častí aktívne hľadajú prácu. Niektorí sa zamestnali v miestnych výrobných podnikoch, iní sú zruční v stavebnej činnosti a ďalší majú hudobné nadanie. Ponektorí, viac aktívnejší Rómovia, majú aj niekoľko zamestnaní. No žiaľ v súčasnej situácii „korona-doby“ je ťažšie nájsť si stabilnú prácu resp. zákazku. Časť obyvateľov javí záujem o rekvalifikačné kurzy, uvedomujúc si lepšiu možnosť uplatniť sa na trhu práce. Prejavili záujem absolvovať aktívnu činnosť v OZ Tobiaš. Obyvatelia z čiastočne separovaných častí majú zväčša problém v obstaraní si základných životných prostriedkov (jedlo, šatstvo, bývanie), zatiaľ čo Rómovia z integrovaných častí riešia viac sekundárnej potreby (zamestnanie, vzdelanie a všeobecné uplatnenie sa v spoločnosti, voľný čas pre deti). Viacerí prejavili záujem pracovať v sociálnom podniku, ktorý je šitý na mieru ich pracovným schopnostiam.

Zdravie - vo všetkých mapovaných komunitách je zdravotný stav obyvateľov dobrý. Pravidelné zdravotné prehliadky absolvujú u praktických lekárov po pozvaní telefonicky, alebo písomným predvolaním príslušného lekára. Z tohto dôvodu ako aj dodržiavaním zásad hygieny, v komunite neprevláda žiadne infekčné ani iné prenosné ochorenie. Zdravotnícke zariadenia a lekárov si rodiny vyberajú spoločne. Najčastejšie tých istých ako rodičia, alebo starí rodičia. Stomatológov nenavštevujú, čo má za následok vyššie finančné doplatky za úkony pri ošetrovaní na pohotovostnej

Príloha č. 5

službe. Jednou z prekážok je neprijímanie nových pacientov zo strany stomatológov prevažne z dôvodu kapacitnej naplnenosti. Sú teda odkázaní na súkromných stomatológov, kde sú predpokladané vyššie platby za úkony. V prípade potreby inštrukcií a sprevádzania v starostlivosti o zdravie u jednotlivcov / rodín, vieme spolupracovať s asistentami zdravia z organizácie Zdravé regióny.

3.6.1 Spoločná téma / spoločné potreby

Spoločným a najvážnejším menovateľom naprieč všetkými mapovanými časťami marginalizovanej rómskej komunity bola identifikovaná prostredníctvom mapovania potrieb komunity „zamestnanosť“. Vieme, že nižšia vzdelanostná úroveň rómskej populácie je hendikepom pri začlenení sa na trh práce. Tento problém však pramení už v systéme školstva, ktorý nemá dostatočné zacielenie pre ďalšie vzdelávanie Rómov. Ako je vyššie spomenuté viacerí prejavili záujem pracovať v Sociálnom podniku, ktorý je podmienkami šitý na mieru ich pracovným schopnostiam. Tento problém je v KC riešený priebežne cez skupinové aktivity, kurzy- re pasy , školenia.

3.6.2 Parciálne témy / potreby skupín

Dospelí v produktívnom veku:

- *Pod Turňou* – v tejto lokalite je najväčšou potrebou samostatné bývanie mladých rodín.

Bývanie si riešia núdzovo, a to pribudovaním jednej až dvoch izieb k jednej zo strán rodičovského domu. Takýmto riešením bývania majú samozrejme problém aj so zriadením kúpeľní a WC. Ďalšou nemalou potrebou je renovácia detského a športového ihriska v blízkosti komunity, kde by mohli deti a mládež, dospelí a seniori z komunity, ale taktiež z majority spoločne tráviť voľný čas a športovať. Obyvatelia tejto lokality využívajú vo veľkom taktiež humanitárnu výpomoc poskytovanú v našom zariadení. Ďalšou potrebou, ktorá z mapovania vystala je potreba osadenia *chýbajúceho automatu na lístky MHD*.

- *Gapľová / Čipkárska* – Potrebu číslo jedna v tejto lokalite je vybudovanie *kanalizácie a cesty*, čo má pri väčších burkách a privalových dažďoch zatekanie do domov. S tým úzko spojené je aj vybudovanie cesty (potiahnutie asfaltu). Dokončenie *plynovej prípojky*, ktorá je potiahnutá až po ulicu Čipkárska, by uľahčilo obyvateľom ušetriť na kúrení, ktoré si momentálne riešia prostredníctvom elektrických vykurovacích telies, čo má za následok značné nedoplatky za elektrickú energiu. Ďalšou potrebou je

Príloha č. 5

internetové pripojenie. Problémom je nedokončené vedenie optických káblov a zlý alebo žiadny signál alternatívnych poskytovateľov, ktorý nie je možné riešiť z dôvodu nevytvorenej cesty a nevyhovujúceho stavu striech na obydliach. Aj v tejto lokalite obyvateľom chýba detské a športové ihrisko. Aj v tejto lokalite bola počas mapovania spomenutá potreba osadenia automatu na lístky MHD.

- *Pod Hrádkom/ Na Brehu* – Rodiny žijúce v tejto lokalite nepoukazovali na totožné potreby ako v predošlých mapovaných lokalitách, až na jednu mnohopočetnú rodinu. Táto rodina prioritne potrebuje humanitárnu výpomoc ako potraviny a šatstvo. Deti v tejto rodine dlhodobo trpia na pedikulózu. Toto je nevyhnutne potrebné odstrániť, nakoľko to zasahuje do pravidelnej školskej dochádzky školopovinných detí, ktoré riešia problém záškoláctvom. Rodina sa dostala pod kontrolu ÚPSVaR-u, štátu, ktoré aj naďalej riešia v rodine pedikulózu. Obyvatelia tejto časti uviedli v mapovaní problém *chýbajúcich chodníkov* okolo cesty, kde vodiči nerešpektujú dodržiavanie rýchlosti a tým ohrozujú chodcov popri ceste. Ďalším problémom chýbajúce odpadkové koše pri ceste. Taktiež v tejto lokalite riešia potrebu samostatného bývania nové mladé rodiny.

Deti, mládež a mladí dospelí:

Hlavnou, nimi komunikovanou, potrebou je vytvorenie bezpečného prostredia pre rómske deti, potrebujú mať ihrisko a centrum, kde by sa vedeli stretávať, športovať, tráviť voľný čas v kruhu komunity a zároveň tu zažívať aktivity bez segregácie. Mnohé aktivity KC priamo sledujú cieľ znižovania segregácie zapojením majoritného obyvateľstva do aktivít organizovaných Rómskou komunitou. Vnímame potrebu sprevádzania detí procesom prípravy na školské vyučovanie neformálnym učením, pre dosiahnutie dobrej kvality života v spoločnosti bez segregácie pre neúspech vo vzdelaní.

Potreby detí chceme naplňať cez:

Záujmové aktivity športové, spoločenské, preventívne a kultúrne aktivity pre deti 1. a 2. stupňa ZŠ po skončení vyučovania / tvorivé dielne, hudobná, tanečná, šach, šport, digitálna gramotnosť, mentoring s dobrovoľníkmi a pod. / Rodičia im často ZUŠ kvôli zlej finančnej situácii platiť nevedia, ale momentálne pracujeme so ZUŠ ELBA, kde nám vyčlenili jedného pedagóga tanečnej výchovy, ktorý s deťmi a mládežou nacvičuje tance, nie len moderné, ale aj rómske.

Deťom ponúkame aj za pomoci dobrovoľníkov doučovanie predmetov, písanie projektov, domácich úloh a vyučovanie cudzieho jazyka. Naďalej mládež v 8 a 9. ročníkov potrebujú sprevádzanie kariérnym poradenstvom. Mládež a deti využívajú taktiež výpomoc z humanitárneho skladu a to detské šatstvo a školské potreby. Na naplnení uvedených zadaní / potrieb sa KC podieľa čiastkovými krokmi cez každodenné aktivity.

Seniori a ŤZP:

Oslovení z uvedenej cieľovej skupiny prejavili potrebu najmä v potravinovej výpomoci, šatstvo a poradenstvo hlavne v kontakte s inštitúciami. Riešené priebežne cez pravidelnú činnosť KC. Taktiež

by uvítali opravu, renováciu detského ihriska a parku ktorý sa v blízkosti nachádza. V rámci mapovania sa ukázala potreba zlepšenia zdravého životného štýlu, cvičení s fyzioterapeutmi, zdravotná osвета.

3.6.3 Voľnočasové aktivity

Skupina teenagerov a mládeže druhého stupňa ZŠ a stredných škôl Potrebu pre dospelávajúcu mládež, resp. mladých dospelých je zriadenie skúšobne, kde by mohli novovzniknuté kapely nacvičovať a zároveň nahrávať a propagovať, tvoriť, ale zároveň by bola miestom pre výuku hry na hudobné nástroje pre ďalších záujemcov. Táto potreba bola komunitnou radou preberaná a je v štádiu úvah nad tým, ako si to mladí predstavujú.

3.6.4 Vzdelanie / Práca

Vzdelanie: - Rodičia no aj deti (prevažne druhého stupňa ZŠ) majú potrebu sa ďalej vzdelávať na SOŠ alebo SOU. Táto potreba je riešená cestou Komunitného centra Tobiáš, a to pre zlepšenie prospechu formou doučovania jednotlivých predmetov a pomoc s domácimi úlohami. Komunitné centrum pre túto potrebu roku 2022-2023 v spolupráci s organizáciou Človek v ohrození, prešlo projektom „Kariérne vzdelávanie a digitálne zručnosti“. Skúsenosti, metodiky využívajú zamestnanci pri vzdelávaní a kariérnom vedení aj naďalej.

Práca: - Mladí dospelí a dospelí prezentujú potrebu väčšej možnosti pracovných príležitostí. Táto potreba je riešená cestou Komunitného centra Tobiáš, ktoré začalo spoluprácu s agentúrou pracovného poradenstva organizácie Človek v ohrození n.o..

3.6.5 Infraštruktúra

Táto potreba je dlhodobo sledovaná a prediskutovávaná na komunitnej rade. Postup vo veci vybudovania kanalizácie na ul. Gapľová. Prebehlo majetko-právne vysporiadanie medzi mestom Prešov a súkromným majiteľom pozemku. Momentálne ďalšie napredovanie v tejto veci je brzdené samotnými obyvateľmi a pozemkovými nezhodami a frustráciou z dlhodobo sa naťahujúceho riešenia problému. Obyvatelia ul. Čipkárska boli koncom roka 2023 predvolávaný Mestským úradom, aby prišli riešiť túto záležitosť, ale bezvýsledne. Aj naďalej túto potreba ostáva aktuálna a v prvom rade je potrebné riešiť vzťahy medzi obyvateľmi aby boli ochotní vôbec komunikovať o tomto probléme medzi sebou.

Ďalšou potrebou, ktorá bola pri mapovaní spomenutá bola *potreba osadenia značky, alebo retardérov na cestnej komunikácii v blízkosti KC*. V blízkosti sa nachádzajú školské zariadenia. Napriek tomu vodiči svojou jazdou ohrozujú chodcov, deti. V daných cestných úsekoch došlo k nehodám. Rodičia sa boja púšťať deti samé.

3.7 Ciele a úlohy KC/NDC/NSSDR

Ciele a úlohy KC sa odvíjajú od toho ako boli zmapované potreby obyvateľov jednotlivých lokalít. Dôležitosť prikladáme potrebám, ktoré si zadefinovali členovia Rady KC, ktorú tvoria lídri z lokalít a ktorí chcú spolupracovať s KC a aj navzájom na zlepšení životnej úrovne rómskeho obyvateľstva v meste. Tieto ciele sú zadefinované v jednotlivých oblastiach.

Oblasť 1 Bývanie a služby

V lokalitách je najväčšou potrebou *samostatné bývanie novo vznikajúcich rodín*.

Bývanie si riešia núdzovo, a to pribudovaním jednej až dvoch izieb k jednej zo strán rodičovského domu. Takýmto vyriešením bývania majú samozrejme problém aj so zriadením kúpeľní a WC.

Otázka *cesty a kanalizácie* v jednej z lokalít je dlhodobo sledovaná a prediskutovaná na komunitnej rade. Postup vo veci vybudovania kanalizácie prebieha medzi mestom Prešov a obyvateľmi ulice, keďže majetko-právne vysporiadanie problémových pozemkov je už vyriešené. Ďalšie kroky napredovania závisia od rokovaní s mestským zastupiteľstvom a komunikáciou medzi obyvateľmi ulice navzájom. Potreba *opravy striech domov*, ktoré sú v dezolátnom stave. Riešenie závisí na dohode obyvateľov domov a či sa pustia do vzájomnej spolupráce, šetrenia a výstavby.

Ďalšou potrebou ktorá vyvstala z mapovania je potreba *opráv striech domov*. Strechy sú staré, rozpadajú sa. Problém momentálne riešia majitelia svojpomocne.

Úlohou KC bude sprevádzať a zmocňovať dotknutých členov komunity v riešení týchto otázok.

Oblasť 2 práca

Nižšia vzdelanostná úroveň rómskej populácie je hendikepom pri začlenení sa na trh práce. Tento problém však pramení už v systéme školstva, ktorý nemá dostatočné zacielenie pre ďalšie vzdelávanie Rómov. Ako je vyššie spomenuté viacerí prejavili záujem pracovať v Sociálnom podniku, ktorý je podmienkami šitý na mieru ich pracovným schopnostiam. Aktuálne v meste Prešov nefunguje žiaden sociálny podnik, ktorý by uľahčil zamestnávanie obyvateľov MRK.

Úlohou KC bude túto potrebu vzniku sociálneho podniku prezentovať na mestskom zastupiteľstve/pripomienkovaním Akčného plánu pre komunitnú prácu.

Práca: - Mladí dospelí a dospelí prezentujú potrebu väčšej možnosti pracovných príležitostí. Táto potreba je riešená cestou Komunitného centra Tobiáš, ktoré začalo spoluprácu s agentúrou pracovného poradenstva organizácie Človek v ohrození n.o..

Úlohou bude aj naďalej prostredníctvom organizácie ČVO a pracovnou agentúrou pre Rómov (zriaďovateľ ČVO), spolupracovať a rozširovať možnosti

Oblasť 3 Vzdelanie

Príloha č. 5

Vzdelanie: - Rodičia no aj deti (prevažne druhého stupňa ZŠ) majú potrebu sa ďalej vzdelávať na SOŠ alebo SOU. Táto potreba je riešená cestou Komunitného centra Tobiáš, a to pre zlepšenie prospechu formou doučovania jednotlivých predmetov a pomoc s domácimi úlohami. Komunitné centrum pre túto potrebu v roku 2022 vstúpilo do spolupráce s organizáciou Človek v ohrození ako partner v projekte „Kariérne vzdelávanie a digitálne zručnosti“. Momentálne vedomosti a získané zručnosti odovzdávame ďalej v kariérnom vedení žiakov 8 a 9. ročníkov.

Úlohou do budúcnosti bude aj naďalej prostredníctvom dobrovoľníkov (aj z radov ľudí z komunity) sprevádzať deti a mládež k dosahovaniu dobrých výsledkov k škole a možnosti pokračovať v štúdiu na stredných školách. Kariérne vedenie. Sprostredkovanie možnosti duálneho vzdelávania.

Oblasť 4 Zdravie, šport a rekreácia

Potreba, ktorá vystala z mapovania bola: **Zanedbané priestory na rekreáciu, trávenie voľného času rodín, matiek s deťmi, mládeže a seniorov v mestskej časti Solivar-Prešov** (*Zanedbané detské ihrisko, park a neupravené športové ihrisko v blízkosti komunity v lokalite Múzeum Soli- mestská časť Prešov- Solivar*). Spoločné miesto nie len pre ľudí z MRK ale aj majority, kde by trávili svoj voľný čas deti, mládež, seniori, matky s deťmi, návštevníci múzea, turisti. Išlo by o renováciu detského a športového ihriska a parku v blízkosti pamiatkovej oblasti Múzea soli. Členovia rady opísali momentálnu situáciu miest ako dezolátnu a mali by chuť sa pustiť do renovácie tohto miesta, pretože vidia potenciál nie len pre seba ale aj iných. Zároveň by lokalita mohla byť obohatená o náučné prvky.. Táto potreba bola komunitnou radou jednohlasne schválená, na základe čoho vznikol nový akčný plán KC. Vid' príloha (Akčný plán KC – od Apríla 2024).

Úlohou bude sprevádzať komunitu pri spĺňaní nimi vytvoreného akčného pri ktorej použijeme metódy komunitnej práce: metódu organizovania, aktivizáciu členov komunity, komunitnú mediáciu, riešenie konfliktov, moderovanie a v neposlednom rade aj sieťovanie.

Oblasť 5 Dobrovoľníctvo

KC Tobiáš aktívne využíva pomoc dobrovoľníkov a to bude aj naďalej jednou z **úloh, získať nových dobrovoľníkov na prácu s deťmi, mládežou, dospelými a koordinovať ich prácu, aby sa zabezpečilo čo najefektívnejšie fungovanie jednotlivých aktivít v KC a aby mal každý možnosť v centre zažiť prijatie a zmysluplne stráviť svoj voľný čas. KC sa aktívne za plánuje zapojiť do dobrovoľníckeho programu a spolupracovať s Dobrovoľníckym centrom mesta Prešov.**

Oblasť 6 Potreby komunity z pohľadu KC

Úlohou KC bude koordinovať prácu členov Rady komunitného centra, pracovať s nimi na vytvorení plánu práce, spoločne organizovať zasadnutia komunitnej rady a pomáhať pri realizácii dôležitých krokov a aktivít, ktoré budú viesť k naplneniu nimi stanovených úloh.

Oblasť 7 Potreby KC tímu

Aby KC fungovalo dobre a efektívne, je veľmi dôležité, aby sme pracovali v príjemnom prostredí, kde sa dokážeme rozvíjať a napredovať.

Za dôležité považujeme:

- potreba ďalšieho vzdelávania sa za účelom zlepšenia kvality SS, získania nových vedomostí
- potreba teambuildingu – budovanie a utužovanie vzťahov zamestnancov , aj dobrovoľníkov KC.
- potreba renovácie/ zväčšenia priestorov KC
- potreba materiálneho vybavenie – nové technické vybavenie (PC, multifunkčná farebná tlačiareň), kancelárske vybavenie – pre zvýšenie efektivity práce.
- potreba supervízie
- potreba spolupráce s dobrovoľníkmi

Napĺňanie vlastných potrieb si KC zabezpečí:

Cez spoluprácu s ďalšími organizáciami ako: Dobrovoľnícke centrum, Podaj ďalej, Marana Tha, ČVO,

Cez projekty: Aktuálne prebiehajúce projekty a iné ako napr. Karpatská nadácie, J&T, Nadácia SPP, Nadácia Orange, Nadácia pre deti Slovenska a iné.

Spoluprácou s novými partnermi prostredníctvom platforiem: Synapsia, Quo vadis, Romále?

Výsledky mapovania

Oblasť alebo názov sociálneho problému	Individuálne sociálne problémy	Skupinové sociálne problémy	Komunitné sociálne problémy
Zamestnanosť			
Vysoká miera nezamestnanosti žien, ktoré ukončili materskú.	Potreba zamestnania vzhľadom k zmene soc. statusu Problém s nájdením zamestnania	Chýbajúce zručnosti pre napísanie životopisu. Potreba zvýšiť kvalifikáciu	

Príloha č. 5

	Nízka sebadôvera v hľadaní zamestnania Nízka vzdelanostná úroveň Diskriminácia zo strany zamestnávateľov	Potreba znovu naštartovania prac. návykov Potreba absolvovania rekvalifikačných kurzov Zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne pre záujemcov o prácu s neukončeným vzdelaním na ZŠ a SŠ Potreba nácviku schopnosti uspieť na pohovore, príprava na pracovný pohovor, vyhľadávanie voľných pracovných miest.	
Zvýšená miera fluktuácie ľudí v rámci zamestnaní, neschopnosť dlhodobého udržania práce, práce na zmluvu.	Problém zotrvať v zamestnaní. Diskriminácia zo strany zamestnávateľov.	Potreba absolvovania rekvalifikačných kurzov Zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne pre záujemcov o prácu s neukončeným vzdelaním na ZŠ a SŠ	
Vzdelanie			
V rodinách nízka vzdelanostná úroveň PSS.		Nedostatočná motivácia v rodine ku vzdelávaniu „ZÁŠKOLÁCTVO“	
Vysoká miera neukončenia SŠ.	Rodinné zázemie Chýbajúca motivácia učiť sa. Rodinné priority.	<i>Slabá motivácia pri uplatnení sa na trhu práce aj s výučným listom.</i> <i>Diskriminácia zo strany zamestnávateľov.</i>	
Bývanie a služby			
Kanalizácia		Problém susedských vzťahov a vysporiadania majetkov.	
Cesta		Zlý stav cesty -prašná cesta počas dažďov <i>blato, špinavé oblečenie, zanášanie blata do domácností, zhoršená hygiena).</i>	Chýbajúca cesta a kanalizácia na jednej z ulíc.

Príloha č. 5

		Problém susedských vzťahov a vysporiadania majetkov.	
Rozpadajúce sa strechy viacrodinných domov rodín PSS.	Potreba opravy striech viacrodinných domov.	Viac majiteľov. Nedostatok finančných prostriedkov Problémové susedské vzťahy	Potreba zlepšenia susedských vzťahov.
Osamostatnenie sa mladých rodín	Nedostatok finančných prostriedkov Nie je vlastníkom pozemku Exekúcie		Chýbajúce financie, pozemky na svojpomocnú výstavbu domov.
Prechody cez cestu kadiaľ chodia deti do školy.		Nedostatočne označený prechod, rodičia sa boja nechávať deti samé prechádzať cez cestu. V blízkosti sa nachádza niekoľko školských zariadení. Cez daný úsek chodí veľa áut, ktoré často nedoržiavajú rýchlosť a ohrozujú tým deti, ktoré cez cestu prechádzajú. Na danom cestnom úseku už došlo k niekoľkým nehodám, kedy bolo vodičom zrazené dieťa prechádzajúce cez cestu.	Potreba úpravy rýchlosti v danom cestnom úseku, alebo osadenia retardérov.
Pozemky		Nevypriadané pozemky u niektorých rodín v komunite.	
Detské ihrisko. V blízkosti mestekej pamiatkovej stavby a lokality.			Potreba renovácie priestoru detského a športového ihriska v blízkosti lokality na trávenie voľnočasových aktivít, športových aktivít, pre mamičky s deťmi, deti, mládež a seniorov.
Ovocné záhrady			Záujem naučiť a vedieť ako sa starať o ovocné stromčeky a vedieť si

Príloha č. 5

			dopestovať vlastnú úrodu – ovocia.
Skúšobňa pre deti, mládež, dospelých.			Chýbajúce priestory pre rozvoj hudobných zručností, na podporu a rozvíjanie hudobného talentu a Rómskej kultúry.
Chodníky			Potreba vybudovania chodníka popri rušnej ceste.
Odpadkové koše			Potreba osadenia odpadkových košov
Zvýšená miera dlhov za jazdu na čierne MHD			Chýbajúci automat na zakúpenie lístkov MHD.
Zdravie a hygiena			
Pedikulóza	Opätovný výskyt vší u pár rodín v komunite	Nedostatok finančných prostriedkov pre vybudovanie kúpeľní	
Zhoršená hygiena z dôvodu nedostatočne upravenej prístupovej cesty a kanalizácie.		Zvýšené náklady na hygienu.	
Problémy v zdravotnej oblasti, hlavne svalovo pohybový systém.		Potreba zlepšiť zdravotný stav sebarozvojom, cvičeniami, zdravotnými workshopmi. Potreba zlepšenia kondície.	
Triedenie odpadu			Potreba separácie odpadu.
Sociálna situácia			
Zadĺženosť	Zadĺženosť ako bariéra pre vstup na trh práce.	Potreba riešenia exekúcií, osobných bankrotov, finančnej gramotnosti. Chýbajúce schopnosti, spôsobilosti riešenia zadĺženosť	

Príloha č. 5

Narušené vzťahy medzi ľuďmi v komunite.		Narušené medziludské vzťahy.	
Diskriminácia rómskej komunity zo strany obce.			Integrácia – cez športové, spoločenské a kultúrne aktivity.
Participácia			
Medzikomunitné stretávanie budovanie vzťahov medzi komunitami a majoritou			
Nízka miera záujmu podieľania sa na diani v obci	Problém zlá skúsenosť s predchádzajúcimi vyjadreniami názorov	Problém demotivácie pri riešení dlhodobých problémov Chýbajúce komunikačné a vyjadrovacie schopnosti	
		Potreba rozvoja charakterových a vôľových vlastností detí a mládeže prostredníctvom tanca a hudby= súbor	Chýbajúce možnosti sebaapresadenia svojich schopností, talentu a nadania a Rómskej kultúry
Spätná väzba na KC			
Potreby		Potreba - rôzne aktivity pre dospelých - hlavne ženy sa chcú stretávať na rôznych workshopoch.	
			Potreba rozvoja rodičovských zručností pre matky s deťmi „Montessori a senzorické dielničky“
		Potreba prípravy detí a mládeže k sviatostiam.	

Príloha č. 5

		Chýbajúce zručnosti a možnosti úpravy oblečenie. Potreba učiť sa šiť	
		Potreba Dámsky klub pre ženy.	
			Potreba úpravy futbalového ihriska a prípravu na futbalové zápasy.
		Potreba realizácie spoločinnosti na letnom programe	

4 Akčný plán na rok 2024

Nasledujúci Akčný plán sa zaoberá vybranou potrebou aktualizovaného mapovania potrieb komunity Prešov – Solivar, pri ktorej použijeme metódy komunitnej práce: metódu organizovania,

Príloha č. 5

aktivizáciu členov komunity, komunitnú mediáciu, riešenie konfliktov, moderovanie a v neposlednom rade aj sieťovanie. Na napĺňaní potreby sa podieľajú a angažujú samotní členovia komunity časti Prešov- Solivar.

Akčný plán odpovedá na zistené aktualizované mapované potreby s prienikom u všetkých vekových kategórií cieľovej skupiny MRK:

- Vybranou potrebou samotnej komunity a riešeným problémom je: „**Zanedbané priestory na rekreáciu, trávenie voľného času rodín, matiek s deťmi, mládeže a seniorov v mestskej časti Solivar-Prešov** (Zanedbané detské ihrisko, park a neupravené športové ihrisko v blízkosti komunity v lokalite Múzeum Soli- mestská časť Prešov- Solivar)“.

Potreba/ Problém	Cieľ	Úlohy	Aktivity	Partneri / Zodpovednosť	Zdroje	Čas
	Výber potreby/problému, ktorý chce komunita riešiť a tvorba akčného plánu.	Stretnutie pôvodných členov KR a prizvaných hostí (Diskusia o výbere problému, ktorý je pre komunita dôležitý a problém by sa dal riešiť formou komunitnej práce)	Voľby členov KR. Hlasovanie za výber potreby/problému, ktorý by chcela komunita riešiť a bolo by ho možné riešiť formou komunitnej práce. Spoločné rozobratie potreby formou diskusie a spolupráca na tvorbe akčného plánu.	KR; Členovia komunity;	KR; Členovia komunity; Komunitné centrum;	04/2024
Zanedbané priestory na rekreáciu, trávenie voľného času rodín, matiek s deťmi, mládeže a seniorov v mestskej časti Solivar-Prešov	Renovácia detského a športového ihriska v mestskej časti Prešov -Solivar s prepojením vzájomnej spolupráce medzi MRK a majoritou,	Stretnutie Rady Komunitného centra (diskusia o tom ako túto potrebu riešiť).	Oslovenie riaditeľa Múzea Soli. Príprava členov KR na rozhovor, vyjednávanie s riaditeľom. Stretnutie členov KR a členov	Martina F. OM KC KP KC Eva K.	Komunitná rada, Členovia komunity, Komunitné centrum (poskytne priestor, IT	4,5 / 2024

Príloha č. 5

(Zanedbané detské ihrisko, park a neupravené športové ihrisko v blízkosti komunity v lokalite Múzeum Soli- mestská časť Prešov- Solivar).	a následné budovanie vzťahov v komunite a zlepšenie vzťahov medzi MRK a majoritou.		komunity s riaditeľom Múzea soli. Oslovenie Viceprimátora mesta Prešov. Príprava členov KR na rozhovor, vyjednávanie s viceprimátorom mesta Prešov.	Martina F. OM KC KP KC	techniku, facilitovanie).	
		Členovia Rady KC sa stretnú s viceprimátorom mesta Prešov a riaditeľom Múzea Soli. oslovia ostatných členov komunity ktorí sa budú podieľať na realizácii.	Stretnutie s viceprimátorom mesta Prešov. Príprava členov KR na realizáciu verejného zhromaždenia (facilitácia). Dohodnutie priestorov na verejné zhromaždenie v PKO. Príprava pozdánok k verejnému zhromaždeniu. Roznášanie pozdánok na verejné zhromaždenie v lokalite Solivar – pod Gapľov. Príprava členov KR na verejné zhromaždenie.	Komunitná rada OM KC KPKC Filip.G, PKO Martina F. Božena G., Filip G. KP KC OM KC	KR; Komunitné centrum; PKO; Múzeum Soli; Všetci zapojení aktéri;	6 / 2024
		Spoločná identifikácia riešenia potreby za účelom hľadania	Verejné zhromaždenie. Stretnutie ľudí, mládeže, detí a rodičov z MRK	Komunitná rada Martina F.	KR; Členovia komunity; Zapojení aktéri;	7 / 2024

Príloha č. 5

		najvhodnejších možných postupov a riešení. Zadefinovanie presného postupu prerozdelenie zodpovednosti za konkrétne čiastkové kroky v procese riešenia, ktorých sa starostlivosť o detské a športové ihrisko týka (spoločné hľadanie najvhodnejších možných postupov a riešení).	a majority. Vytvorenie akčnej skupiny. Rozdelenie úloh s aktivitami zameranými na konkrétne činnosti. Hľadanie a oslovanie sponzorov. Stretnutie so sponzormi. Nákup pracovného materiálu. Osadenie snímateľných bránok a sietí, na ihrisku. Vyhotovenie označenia smetných košov logom KC a partnerov zapojených do realizácie komunitnej práce, na ihrisku. Osadenie smetného koša s logom KC, na ihrisku. Slávnostný futbalový zápas, ukončenie prvej etapy akčného plánu.	Akčná skupina Eva K.; Filip G.; Martina F. Členovia akčnej skupiny. Filip G. Maroš G. Eva K. Komunitná rada v spolupráci s komunitou	Komunitné centrum;	
		Riešenie problému a priebežné preverenie zadaných úloh.	Upratovanie areálu, zber odpadu, osadenie smetných nádob, smetné nádoby	Martina F.; Eva K.; Karol D.; Filip G.	KR; Členovia komunity; Zapojení aktéri;	7,8,9 / 2024

Príloha č. 5

			na ohorky- recyklácia, osadenie kvetináčov, osadenie oplotenia, výsadba okrasných drevín, renovácia lavičiek, doplnenie prvkov do detského ihriska.		Komunitné centrum;	
		Vyhodnotenie procesu riešenia potreby a plnenie úloh.	Oslava úspešného ukončenia akčného plánu (Prešovský hlásnik, TV- Prešov). Ukončenie druhej etapy akčného plánu. Ocenenie všetkých zapojených. Stretnutie Komunitnej rady a členov akčnej skupiny v KC. Návrhy na údržbu detského, športového ihriska a ďalšiu spoluprácu. Zhodnotenie procesu komunitnej práce/akčného plánu, pripomienky, návrhy, zlepšenia do budúcnosti. Návrhy na ďalšiu spoluprácu.	KR+ akčná skupina Obyvatelia komunity, majority, partneri, sponzori;	Komunitné centrum; Všetci zapojení aktéri;	10 / 2024

Monitorovanie plnenia cieľa

Pre monitorovanie plnenia cieľa – **Zanedbané priestory na rekreáciu, trávenie voľného času rodín, matiek s deťmi, mládeže a seniorov v mestskej časti Solivar** (*Zanedbané detské ihrisko, park a neupravené športové ihrisko v blízkosti komunity v lokalite Múzeum Soli- mestská časť Prešov-Solivar*) -sme zvolili kvantitatívnu metódu. Touto metódou vieme preveriť počet jednotlivcov, ktorí sa budú na renovácii detského a športového ihriska podieľať a ktorí ho budú navštevovať. Tento cieľ bude monitorovaný prostredníctvom dobrovoľníkov (poverených za dohľad nad detským a športovým ihriskom) cez denné záznamy zúčastnených. Pre splnenie tohto cieľa budú rozhodujúce počty ľudí, mládeže, ktorí detské a športové ihrisko využili.

Ďalšou z metód, ktorú použijeme pri monitoringu, je spätná väzba, kde členovia KR budú zisťovať u zapojených účastníkov z komunity a majority ich hodnotenie a vnímanie realizovaných aktivít. Do hodnotenia budú zapojení všetci účastníci aktivít. Svoje miesto pre pohľad dostanú aj dobrovoľníci, sponzori zapojení do aktivít. Výstupy z monitoringu akčného plánu budú slúžiť pracovníkom KC pri ďalšom nastavovaní komunitnej práce v lokalite.

7 Použitá literatúra

Príloha č. 5

1. Vitálošová, I. 2017 : *Komunitná práca*. Bratislava : Implementačná agentúra Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. 2017, ISBN: 978-80-89837-15-1.
2. [online].Cit. 2023-07-17. Dostupné na internete: <http://www.presov.sk>
3. [online].Cit. 2023-07-17. Dostupné na internete: <https://www.wikipedia.org/wiki/presov>
4. [online].Cit. 2023-07-17. Dostupné na internete: <https://www.scitanie.sk/obyvatelia>
5. Šolcová, J. Holíková, S., 2023 : *Čítanka pre komunitné pracovníčky a pracovníkov*. Bratislava: Implementačná agentúra MPSVR SR. 2023, ISBN 978-80-89837-78-6